

نام و نام خانوادگی: کلاس: شماره صندلی:	مدت امتحان: نام درس: پایه:	تاریخ امتحان: تعداد برگ:	نمره مستمر: نمره پایانی: نام و نام خانوادگی و امضاء دبیر:
ردیف	قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املا، دستور	نمره	
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) هم آن گه یکایک ز درگاه شاه ب) مواجب سیادت مرا به ادا رسانید. ج) زاغی بر درخت بزرگ گشین خانه داشت د) من قلا کردم و روزی که پیرزن نبود، رفتم سر بقچه‌اش	۱	
۲	«قفا» در عبارت زیر به معنای (پشت گردن - دنبال) است. «و مطوقه چون بدید که صیاد در قفای ایشان است، یاران را گفت: «این ستیزه روی، دل از ما برنگیرد.»	۰/۲۵	
۳	معادل درست توضیحی را از داخل کمانک انتخاب کنید. گروه‌های نمایشی دوره گردی بوده‌اند که با اجرای نمایش‌های روحی، اسباب سرگرمی و خنده‌ی مردم را فراهم می‌کردند. (دسته‌ی هفت صندوقی - قوال)	۰/۲۵	
۴	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) من نهایت بعد اختیار کردم که (غربت - قربت) را خطر بسیار است. ب) بزنی زخم این (مرحم - مرهم) عاشق است که بی زخم مردن غم عاشق است.	۰/۵	
۵	با توجه به معنی، املاي کدام کلمه نادرست است؟ الف) روضه: باغ و گلزار ب) فراق: آسایش محمل: مهد	۰/۲۵	
۶	شکل درست نوشتاری واژگان نادرست را بنویسید. الف) صدای محیب خنده‌ی آنان کلاس و مدرسه را تکان داد. هر و هر، تمام شاگردان به قهقهه افتاده‌اند. ب) چون حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگذارند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد. د) از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم بانگ از جرس برخواست وای من خموشم	۰/۷۵	
۷	در گروه کلمات زیر دو غلط املايي وجود دارد، آن‌ها را پیدا کرده و اصلاح کنید. (تور سینین - تعزیه و مرثیه - برخواست غو - عمرو غضنفر - طاقت و تاب - ریخت مضحک)	۰/۵	
۸	هر یک از واژه‌ی مشخص شده در موارد زیر، مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟ الف) سپر بر سر آورد شیر اله ب) چو برخواند کاوه همه محضرش علم کرد شمشیر آن ازدها سبک سوی پیران آن کشورش	۰/۵	
۹	کدام یک از وابسته‌های پسین اسم در عبارت «مکتب حافظ، کتابی جذاب، آموزنده و خواندنی است» وجود ندارد؟ الف) صفت فاعلی ☐ ب) صفت نسبی ☐ ج) صفت مطلق ☐ د) مضاف الیه ☐	۰/۵	

نام و نام خانوادگی:		صفحه دوم
۱۰	با توجه به بیت زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز الف) بیت چهار جمله دارد ب) فعل «شد» یک فعل غیر اسنادی است.	۰/۵ کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐
۱۱	نقش‌های تبعی و نوع آن را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن ب) بدان محضر ازدها ناگزیر	۰/۵ من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود گواهی نوشتند برنا و پیر
۱۲	فعل‌های «دیدند» و «می‌نویسد» را مجهول کنید.	۰/۵
۱۳	نقش واژه‌های «دایی جان» را در دو جمله‌ی زیر بررسی کنید. الف) علاقه‌ی دایی جان در واکس کفش و کارد و چنگال و کارهای دیگر فرنگی مآبان مرا در فکرم تقویت کرد. ب) دایی جان میرزا غلام‌رضا که در تجدد افراط داشت اولین مرد عینکی بود.	۰/۵
۱۴	در دو بیت زیر یک پیوند همپایه ساز و یک پیوند وابسته ساز بیاید. کزین پس به کنجی نشینم چو مور یقین مرد را دیده بیننده کرد	۰/۵ که روزی نخوردند پیلان به زور شد و تکیه بر آفریننده کرد.
قلمرو ادبی (۵ نمره) آرایه‌های ادبی، تاریخ ادبیات و حفظ شعر		
۱۵	در بیت زیر کدام واژه، نماد «پیروزی» است؟ «تو یک ساعت چو افریدون به میدان باش تا زان پس به هر جانب که روی آری درفش کاویان ببینی»	۰/۲۵
۱۶	عبارت زیر کدام «قالب شعری» را معرفی می‌کند؟ «از چند بند، هم وزن و هم آهنگ تشکیل می‌شود. هر بند شامل چهار مصراع است. بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و سیاسی به کار می‌رود و رواج آن از دوره‌ی مشروطه بوده و تا کنون ادامه یافته است.	۰/۲۵
۱۷	در بیت زیر کدام واژه «ایهام تناسب» است. در فشان لاله دروی چون چراغی و لیک از دود او بر جانش داغی	۰/۲۵
۱۸	مفهوم کنایی عبارت‌های مشخص شده را بنویسید. الف) وقت است تا برگ سفر برباره بندیم. ب) پایم را بلند می‌کردم که به توپ بزنم اما به توپ نمی‌خورد و بور می‌شدم.	۰/۵
۱۹	«مشبه» و «مشبه به» را در سروده‌ی زیر بیابید. دریاب که مبتلای عشقم آزاد کن از بلای عشقم	۰/۵
۲۰	مصراع دوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است/ جغد بر ویرانه می‌خواند به انکار تو اما الف) عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد. ب) خاک این ویرانه‌ها بویی از آن گنجینه دارد.	۰/۵

۰/۵	<p>مصرع اول بیت زیر کدام گزینه است.</p> <p>.....</p> <p>به یزدان که بدتر ز اهریمن است</p> <p>الف) دفاع از وطن کیش فرزاندگی ☐</p> <p>ب) کسی کز بدی دشمن میهن است ☐</p>	۲۱												
۰/۲۵	<p>در کدام بیت آرایه‌ی متناقض‌نما دیده می‌شود؟</p> <p>الف) کی شود این روان من ساکن</p> <p>ب) بگویم تا بداند دشمن و دوست</p> <p>اینچنین ساکن روان که منم ☐</p> <p>که من مستی و مستوری ندانم ☐</p>	۲۲												
۰/۵	<p>درست و نادرست بودن هر یک از موارد زیر را بنویسید.</p> <p>الف) منظومه‌ی «هم صدا با حلق اسماعیل» از «سیدضیاءالدین شفیعی» است. درست ☐ نادرست ☐</p> <p>ب) پدید آورنده‌ی دیوان «شرقی - غربی»، «یوهان گوته» می‌باشد. درست ☐ نادرست ☐</p>	۲۳												
۰/۲۵	<p>در هر مورد، گزینه‌ی درست را انتخاب نمایید.</p> <p>الف) کتاب ..... از رسول پرویزی است.</p> <p>الف) روضه‌ی خلد ☐</p> <p>ب) سه دیدار ☐</p> <p>ج) پرنده‌ای به نام آذرباد ☐</p> <p>ث) شلوارهای وصله دار ☐</p>	۲۴												
۰/۲۵	<p>منظومه‌ی «حمله‌ی حیدری» از ..... می‌باشد.</p> <p>الف) رابیندرانات تاگور ☐</p> <p>ب) عطار نیشابور ☐</p> <p>ج) باذل مشهدی ☐</p> <p>ث) نظامی گنجوی ☐</p>	۲۵												
۱	<p>در هر یک از نمونه‌های گروه الف، کدام یک از آرایه‌های گروه «ب» وجود دارد؟ [یک آرایه اضافی است]</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه / براو انجمن گشت بازارگاه</td> <td>الف) جناس تام</td> </tr> <tr> <td>۲) جانان من برخیز بر جولان برانیم / زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم</td> <td>ب) کنایه</td> </tr> <tr> <td>۳) همی رفت منزل به منزل چون باد / سری پر ز کینه دلی پُر ز داد</td> <td>ج) مجاز</td> </tr> <tr> <td>۴) ببین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست</td> <td>د) تناقض</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ث) تلمیح</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه / براو انجمن گشت بازارگاه	الف) جناس تام	۲) جانان من برخیز بر جولان برانیم / زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم	ب) کنایه	۳) همی رفت منزل به منزل چون باد / سری پر ز کینه دلی پُر ز داد	ج) مجاز	۴) ببین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست	د) تناقض		ث) تلمیح	۲۶
الف	ب													
۱) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه / براو انجمن گشت بازارگاه	الف) جناس تام													
۲) جانان من برخیز بر جولان برانیم / زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم	ب) کنایه													
۳) همی رفت منزل به منزل چون باد / سری پر ز کینه دلی پُر ز داد	ج) مجاز													
۴) ببین لاله‌هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست	د) تناقض													
	ث) تلمیح													
قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب														
۰/۲۵	<p>با توجه به ابیات زیر منظور از «گیهان خدیو» چیست؟</p> <p>چو بر خواند کاوه همه محضرش سبک سوی پیران آن کشورش</p> <p>خروشید کای پایمردان دیو بریده دل از ترس گیهان خدیو</p>	۲۷												
۰/۲۵	<p>مقصود از «گزاف کاری» در بیت زیر چیست؟</p> <p>گو یارب از این گزاف کاری توفیق دهم به رستگاری</p>	۲۸												

۰/۲۵	در سروده‌ی «گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده‌ای. ستاره را هم/ نمی‌بینی» هر کدام مفهوم زیر <u>تأکید</u> شده است؟ الف) تلاش برای آینده ب) غنیمت شمردن حال ج) افسوس از دست دادن گذشته د) استفاده از فرصت‌های بزرگ	۲۹
۰/۵	طبق بیت زیر، اظهار عجز و ناراحتی شیطان از چیست؟ چون شیر خدا راند بر خصم تیغ به سرکوفت شیطان دو دست دریغ	۳۰
۰/۲۵	در بیت زیر منظور از «بوسه گاه وادی ایمن» کدام سرزمین است؟ گاه سفر شد باره بر دامن برانیم تا بوسه گاه وادی ایمن برانیم	۳۱
۰/۲۵	«چراغدان» در این قطعه‌ی «تاگور» نماد چه کسانی است؟ «از شعله به خاطر روشنایی‌اش / سپاسگزاری کن / اما چراغدان را هم / که همیشه صبورانه در سایه می‌ایستد از یاد میر.»	۳۲
۰/۲۵	با توجه به عبارت زیر، مطوقه برای رهایی از دست صیاد چه راهکارهایی را پیشنهاد می‌دهد؟ چنان باید که استخلاص یاران را مهم تر از تخلص خود شناسند.	۳۳
۰/۵	در بیت «شقایق بر یکی پای ایستاده/ چون بر شاخ زمرد جام باده» منظور از شاخ زمرد چیست و چه رنگی؟	۳۴
۰/۵	هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. الف) چو نمود رخ شاهد آرزو ب) درفشان لاله دروی چون چراغی ج) وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم د) بدوگفت مهتر به روی دژم ه) صیادگرازان به تگ ایستاد تا ایشان را در ضبط آرد. و) تمام غفلت‌هایم که ناشی از نابینایی بود، حمل بر ولنگاری‌ام کردند.	۳۵
	۱ به هم حمله کردند باز از دو سو ۱ ولیک از دود او بر جانش داغی ۱ دل بر عبور از سد خار و خاره بندیم. ۱ که برگوی تا از که دیدی ستم ۱ ۱	
	بر جای دوست کت حرچه در جهان نشد رضاده که متاعی بود حقیر از دوست موفق باشید. سمیه عزتی	

مؤلف: استاد حسن افتاده

پاسخنامه تشریحی (فارسی ۱۱ تیزهوشان دبیرستان فرزنانگان سبزوار)

سوال (۱)

الف) ناگهان /// ب) سروری /// ج) انبوه /// د) شیطنت کردن

سوال (۲) دنبال

سوال (۳) دسته هفت صندوقی

سوال (۴) الف) قربت /// ب) مرهم

سوال (۵) ب) (فراق = دوری /// فراغ = آسایش)

سوال (۶) محیب (شکل نادرست)؛ مهیب (شکل درست) /// بگذارند (شکل نادرست)؛ بگزارند (شکل درست)

برخواست (شکل نادرست)؛ برخاست (شکل درست)

سوال (۷) تور سینین (شکل نادرست)؛ طور سینین (درست) // برخواست غو (شکل نادرست)؛ برخاست غو (درست)

سوال (۸)

الف) واژگانی که هم معنای قدیم خود را حفظ کرده‌اند و هم معنای جدید گرفته‌اند. (افزایش)

ب) در گذشته و در این عبارت، به معنی استشهادنامه است ولی امروزه به معنای دفتر اسناد رسمی و محل حضور است.

سوال (۹) ب) /// حافظ = مضاف الیه /// جذب = مطلق /// آموزنده = صفت فاعلی

سوال (۱۰) الف) درست /// ب) درست

سوال (۱۱) خود = بدل /// ب) پیر = معطوف

سوال (۱۲) دیدند = دیده شدند / نوشته می‌شود.

سوال (۱۳) الف) مضاف الیه /// ب) نهاد

سوال (۱۴)

مؤلف: استاد حسن افتاده

کزین پس به کنجی نشینم چو مور *** که روزی نخوردند پیلان به زور = (که در مصراع ۱ و ۲) حرف ربط وابسته ساز)

یقین مرد را دیده بیننده کرد **** شد و تکیه بر آفریننده کرد = (واو در مصراع دوم حرف ربط همپایه ساز)

سوال ۱۵) درفش کاویان

سوال ۱۶) چهار پاره یا دویستی های پیوسته

سوال ۱۷) ایهام تناسب ← ← لاله ← ← در معنای ۱: گل، ۲: چراغ

سوال ۱۸) الف) کنایه از آماده سفر شدن ||| ب) بورشدن: کنایه از شرمنده شدن، خجلت زده شدن

سوال ۱۹) بلای عشق = عشق = مشبه ||| بلا = مشبه به

سوال ۲۰) ب) خاک این ویرانه‌ها بویی از آن گنجینه دارد

سوال ۲۱) ب) کسی کز بدی دشمن میهن است

سوال ۲۲) الف

سوال ۲۳) الف) نادرست ||| ب) درست

سوال ۲۴) ث) (شلوارهای وصله دار)

سوال ۲۵) ج) (باذل مشهدی)

سوال ۲۶) ۱ (ج مجاز) ||| ۲ (الف جناس تام) ||| ۳ (ب کنایه) ||| ۴ (د تناقض)

سوال ۲۷) خدای جهان

سوال ۲۸) کار بیهوده ، عاشق شدن

سوال ۲۹) ب

سوال ۳۰) هنگامی که حضرت علی (ع) بر دشمن شمشیر کشید.

سوال ۳۱) جای مقدس (سرزمین فلسطین)

مؤلف: استاد حسن افتاده

سوال ۳۲) استعاره از افراد فروتن، خرسند

سوال ۳۳) رها کردن یاران را مهم تر از آزادی خود بدانند

سوال ۳۴) شاخه‌ای زمردین رنگ / رنگ سبز

سوال ۳۵)

الف) چون هیچ جنگجویی از این حمله، نتیجه‌ای نگرفت، دوباره به هم حمله ور شدند.

ب) گل لاله در آنجا چون چراغی می درخشید؛ اما از دود آن چراغ، درون لاله سیاه شده بود.

ج) زمان آن رسیده است که آماده سفر شویم و عزم کنیم تا از تمام مشکلات و موانع سفر عبور کنیم.

د) ضحاک با آشفتگی و خشم از کاوه پرسید: « باز گو که از چه کسی ظلم و ستم دیده‌ای؟

ه) صیاد خرامان و متبکرانه شروع به دویدن کرد تا کبوتران را بگیرد.

و) همه غفلت‌هایم را که ناشی از مشکل نابینایی‌ام؛ نشأت گرفته از تنبلی‌ام می دانستند.